

Kompas

September 2010 jaargang 2 nummer 1

nummer 1a

Daniël

Als Gods
vinger schrijft

nummer 1b

Henoch

Wandelen met God

verbindt jongeren

jeugd bond
Gereformeerde Gemeenten

Colofon

Jaargang 2
Nummer 1
September 2010

Werkmateriaal met
verwerkingsmogelijkheden voor
leidinggevend en kinderen van -12
kinderclubs.

Redactie

Mw. P.H. Herweijer, voorzitter
Mw. G.M. de Regt, eindredactie
Dhr. G.M.J. Eikelboom
Dhr. H. van der Giessen
Mw. M.S.T. Imanse-Van Marion
Mw. J. de Jongh
Dhr. M. Kortleven
Mw. D.J. Visser
Mw. N.L. van Wijngaarden-Kersten

Abonnementen

De abonnementsprijs voor particulieren
is € 9,50 per jaar. Leidinggevend en
aangesloten verenigingen ontvangen
Kompas gratis. De ledenboekjes zijn
bij de contributie van de vereniging
inbegrepen.

Uitgave

Jeugdbond Gereformeerde
Gemeenten
Postbus 79
3440 AB Woerden
T: (0348) 489948
W: www.jbagg.nl
E: info@jbagg.nl

Van de Redactie

In dit nummer van Kompas gaat het over het
leven van twee mensen: Henoch en koning
Beltsazar. Ze leefden niet in dezelfde tijd.
Maar ook hun leven was verschillend. Een verschil
van dag en nacht, van licht en duisternis.
Het leven van Henoch was een leven met God.
Hij wandelde met God als met een vriend.
Het leven van Beltsazar was een leven zonder God.
Een leven in zonde, zonder berouw. Ook het einde
van deze mannen staat in de Bijbel. Henoch werd
weggenomen, hij zag de dood niet. Zijn eeuwige
bestemming was zoals hij had geleefd: met God.
Beltsazar stierf ook. Hij werd gedood door een
vijandelijk leger. Zijn eeuwige bestemming was
ook zoals hij had geleefd: zonder God.
Deze twee levens hebben ons en de kinderen iets
te zeggen. Het ene leven is een voorbeeld, het
andere een waarschuwing. De Heere laat het
ons en de kinderen horen, opdat we Hem zullen
zoeken. *Wie Mij vindt, vindt het leven.*

Gertrude de Regt

nummer 1a

Daniël

Als Gods vinger schrijft

Zingen

Psalm 1: 1
Psalm 2: 1 en 2
Psalm 90: 7
Psalm 115: 1, 2, 3 en 4
Psalm 135: 3, 9 en 10
Psalm 149: 4 en 5

Lezen

Daniël
5: 1-6 en 25-30

Kerntekst

*Maar gij hebt u verheven tegen de Heere des hemels (...)
Toen is dat deel der hand van Hem gezonden, en dit schrift
getekend geworden (Daniël 5: 23a en 24).*

Vertelschets

“Hier, neem nog wat wijn joh. Maak je maar niet zo druk.”
“Ja, maar dat grote leger van Cyrus dan, voor de poorten van
Babel?” “Ach man, kijk om je heen. Iedereen is vrolijk.
Het is een eer om hier op het grote feest van de koning te
mogen zijn. Kijk eens naar al dat eten en die wijn. Wij zitten
hier in de grote stad Babel hoor. Wie heeft Babel ooit ingeno-
men? Daar kan ook het leger van Cyrus niet tegenop.”

Veel mensen zijn uitgenodigd op het grote feest van koning
Belsazar. Hij is de kleinzoon van koning Nebukadnezar. In de
prachtige feestzaal zitten heel belangrijke mensen: vorsten,
prinsen, hoge officieren van het leger... Belsazar heeft een
grote maaltijd laten bereiden. Hij maakt zich op dit moment
helemaal niet druk om de belegering van de stad. Die Perzen
komen toch niet binnen de stadsmuren van Babel.

Het is een vrolijke drukte. Wel meer dan duizend mensen praten, lachen, eten en drinken. De bekers worden steeds weer gevuld met wijn. “Zal ik voor jou nog eens inschenken?” “Vul mijn beker maar weer, ’t is heerlijk.” De mensen worden steeds vrolijker. En de koning?

Hij geniet. Hij geniet met volle teugen van de aanwezigheid van de velen groten van zijn rijk en zijn vrouwen. De ene beker na de andere wordt door de koning leeggedronken. Belsazar wordt steeds vrolijker. Er komt een geweldig plan in hem op. Ja, dat zal hij doen! Laten we de prachtige, gouden bekers gebruiken, die Nebukadnezar uit de tempel in Jeruzalem heeft meegenomen!

Direct geeft Belsazar de opdracht aan zijn dienstknechten. “Haal de gouden bekers, die men uit Jeruzalem, uit de tempel van God, meegenomen heeft!” Nu zal het feest echt een feest zijn! De gouden bekers worden onmiddellijk uitgedeeld.

“Mannen, laat ons drinken uit deze gouden bekers ter ere van onze goden!” Er gaat een gejuich op en al de aanwezigen zien dat de koning zijn beker vult en leegdrinkt ter ere van de afgoden. Goden door mensen gemaakt. Daarna vullen zij ook hun beker en loven hun god. Ze denken niet aan de God van Israël, ze denken niet aan de heiligheid van God en Zijn dienst. Ze denken alleen maar aan de wijn, aan het feest ter ere van de goden van Babel.

Hoe vier jij feest? Al dagen voor je verjaardag kijk je ernaar uit. Je hebt vrienden en vriendinnen uitgenodigd. Je wilt het gezellig maken. Je hebt plezier met elkaar. Is het zo, dat de Heere er ook bij kan zijn? Of doe je dingen die Hij niet goed vindt? Denk er met elkaar aan dat je deze verjaardag van de Heere hebt gekregen! Het is Zijn trouwe zorg over jou.

Al die mensen op het feest spotten met de enige ware God, ze loven en danken hun goden voor de mooie gouden bekers uit de tempel. Groot is de feestvreugde op het feest van koning Belsazar.

Plotseling... het wordt helemaal stil. De koning kijkt verschrikt naar de muur achter de kandelaar. Ook de anderen staren verbijsterd naar de muur. Op de witte muur van het koninklijk paleis schrijft een hand! In het flakkerende licht van de kandelaar is het duidelijk te zien.

Alléén een hand die letters op de muur schrijft. Van wie is die hand? Wat schrijft die hand?

De koning zit spierwit op zijn stoel. De angst jaagt door zijn lichaam. Zijn knieën stoten tegen elkaar. Direct roept hij luid, zodat iedereen het hoort: “Haal de sterrenkijkers, de Chaldeeën en de waarzeggers!”

Zodra ze binnen komen, horen ze de opdracht van de koning. “Iedereen, die dit schrift leest en de uitleg kan geven, zal ik met een purperen mantel kleden en hij zal een gouden ketting om zijn hals krijgen en hij zal de derde heerser in dit koninkrijk zijn, na de koning en de kroonprins.”

Daar staan de wijzen. Ze staren naar de tekst op de muur. Ze peinzen diep. Wat zouden deze woorden betekenen? Hoe ze ook denken, ze kunnen de tekst niet lezen en nog veel minder uitleggen. De Heere verblindt de wijzen en verwart hun gedachten zo, dat ze de tekst niet kunnen uitleggen.

De angst van de koning wordt nu heel groot. Hij had gedacht dat zijn wijzen hem wel zouden kunnen helpen. Maar ze kunnen de tekst niet lezen en uitleggen. Wat nu? De schrik slaat de koning om het hart. En ook alle gasten voelen aan: wat hier gebeurt is heel ernstig. Ze worden er bang van.

Daar gaat de deur van de feestzaal open. De koningin, de moeder van Belsazar, komt de feestzaal binnen. Ze heeft gehoord wat er aan de hand is in de feestzaal. Het is heel stil als ze naar de koning loopt. Ze ziet Belsazar met grote angst zitten tussen al de groten van het koninkrijk.

“O koning, leef in eeuwigheid. Laat u uw gedachten niet verschrikken, en uw glans niet veranderd worden. In uw rijk is een man die grote wijsheid heeft, die dromen kan uitleggen en moeilijke problemen heeft opgelost in het rijk van Nebukadnezar. De man was tot overste gesteld over alle wijzen. Laat nu Daniël geroepen worden. Hij zal de tekst uitleggen.”

Waar is Daniël, die grote in het rijk van koning Nebukadnezar? Weet je, Belsazar had zijn eigen keuzes gemaakt toen hij koning werd. Daniël werd vergeten en diende als een eenvoudige hofdienaar. Vergeten door de koning maar niet vergeten door de Heere. Hij kent Daniël en vergeet Zijn kind nooit. Wat een rijke troost is dat! Ken jij ook die troost dat God Zijn kinderen nooit zal vergeten?

Als Daniël binnenkomt spreekt de koning hem direct aan. “Zijt gij die Daniël, die mijn vader uit Juda gehaald heeft? Ik heb gehoord van uw grote wijsheid. Als u het schrift kan lezen en uitleggen, zult u de derde heerser worden in mijn koninkrijk.”

“U mag al die giften voor uzelf houden en geef de vereringen maar aan een ander. Ik zal voor u het schrift op de muur lezen en u de uitlegging geven.” De oude Daniël spreekt met grote vrijmoedigheid tegen de veel jongere koning Belsazar. Voor hem zijn al die aardse beloningen helemaal niet belangrijk. Hij verwacht Gods gaven en dan vallen al deze beloningen in het niet.

Daniël spreekt verder. “Wat u betreft, o koning, de Allerhoogste God heeft aan Nebukadnezar het koninkrijk, eer en heerlijkheid gegeven zodat alle volken hem vreesden. Maar toen hij zich verhoogde en als God wilde zijn, heeft de Allerhoogste hem als een beest gemaakt. Totdat hij toegaf dat God, de Allerhoogste, Heerser is over alle koninkrijken en over het rijk stelt wie Hij wil.

En hoewel u dit alles wist, bent u, zijn zoon Belsazar, niet nederig gebleven.

U bent tegen de Heere van de hemel opgestaan. U hebt gespot met de God van Israël.

U hebt de bekers laten halen die uit Zijn tempel komen en u en uw gasten hebben er wijn uitgedronken. U hebt uw goden van zilver en goud, van koper, ijzer, hout en steen geprezen, goden die niets zien of horen of weten. Maar de God van Wie u de adem krijgt en zonder Wiens wil u niets kan doen, hebt u niet verheerlijkt. Daarom heeft Hij die hand gezonden en de tekens laten opschrijven.”

Jij hebt al vaak geluisterd naar het Woord van God. De juf of de meester vertelt uit de Bijbel, je vader of je moeder leest eruit voor. Je hoort het Woord van de Heere in de kerk. Wat doe je met dat Woord? Je kunt twee dingen doen. Je legt het naast je neer. Dan doe je net als Belsazar: je wilt het niet horen. Of je luistert naar dat Woord. Dan doe je net als Daniël. Dan wil je de Heere en Zijn Woord gehoorzaam zijn.

Daniël gaat vertellen wat hij leest. “Het schrift, o koning, op de muur is: *Mené, mené, tekel upharsin*.

Deze woorden betekenen: *Mené, mené*: God heeft de dagen van uw koninkrijk geteld en Hij heeft het beëindigd. Het koninkrijk wordt overgegeven aan de Perzen. Het staat er twee keer, dus het zal zeker zo gebeuren.

Tekel: U bent in een weegschaal gewogen, maar te licht bevonden. U bent onwaardig om koning te zijn. U heeft zoveel dingen gedaan die slecht zijn voor uw koninkrijk.

Upharsin: Uw koninkrijk is verdeeld en aan de Perzen gegeven.”

Geteld, geteld, gewogen en te licht bevonden. Zo klinkt het voor de oren van de koning en van alle groten uit het rijk. Belsazar voelt dat de uitleg van Daniël de waarheid is.

Geteld, geteld, gewogen en te licht bevonden. Ook jouw en mijn dagen zijn geteld.

Als jij sterft, kun je dan sterven?

Als de Heere ons leven in Zijn weegschaal legt en we hebben de Heere niet lief, is het net als bij koning Belsazar. Te licht! Zondig! Niet goed genoeg voor God.

Dat is een waarschuwing. De Heere laat het niet meer op de muur schrijven, maar Hij vertelt het je. Hij vertelt het je nu, door Zijn Woord. Geteld, gewogen, te licht, veroordeeld! *Mené, mené, tekel upharsin...*

Maar, dat is niet het enige wat de Heere je laat horen. De Heere Jezus is gekomen. Hij heeft de zonden weggedragen. Eens klonken er vanaf het kruis ook vier woorden die onvertaald in de Bijbel staan: *Eli, Eli, lama sabachtani. Mijn God, Mijn God waarom hebt Gij Mij verlaten?* Toen werd de Heere Jezus in Gods weegschaal gelegd en Hij is niet te licht bevonden! Zijn Koninkrijk is niet van Hem weggenomen. Juist niet! Zijn Koninkrijk is tot in eeuwigheid.

Als je nu Gods waarschuwing hoort, zou je dan niet tot de Heere vluchten? Daar ben je veilig.

Wat doet koning Belsazar? Is hij verdrietig om dit woord? Vernedert hij zich voor de Heere? Roept hij het uit: “God, de Allerhoogste, is Koning der koningen?” Nee.

De angst ebt weg uit zijn hart en van de anderen. Hij weet nu wat de betekenis is van het schrift op de muur. Belsazar heeft het gehoord, maar hij luistert er niet naar. Hij trekt zich van Gods waarschuwing niets aan en doet net alsof er niets gebeurd is.

Hij beveelt: “Haal de purperen mantel en de gouden ketting.” De koning en alle groten uit het koninkrijk roepen: “Daniël is de derde heerser in het koninkrijk, Daniël is de derde heerser in het koninkrijk.” Iedereen is opgelucht, de wijn kan weer worden ingeschonken, want wie kan Babel overwinnen?

Maar in die zelfde nacht nog wordt Babel ingenomen en wordt koning Belsazar gedood.

Belsazar sterft. Zijn dagen zijn geteld en ten einde gekomen. Hij is te licht bevonden in de ogen van de Heere. Hij wilde niet luisteren naar Gods waarschuwing. En jij? Luister jij naar Zijn Woord? Heb je de Heere lief? Dan hoeft je niet te vrezen voor de weegschaal, voor het oordeel. Dan heeft de Heere Jezus aan het kruis ook al jouw zonden en schuld, al je tekorten weggenomen uit de weegschaal en gelegd op Zijn schouders. Wie in Hem gelooft, wordt niet geoordeeld, maar mag door Zijn genade ingaan in Zijn heerlijk Koninkrijk.

Aantekeningen bij de tekst

- Vers 6 *toen veranderde zich de glans van de koning*: zijn gezicht wordt spierwit.
De banden zijner lendenen werden los: Al zijn kracht begeeft het.
- Vers 7 *met purper gekleed*: het paars-rode purper is de koninklijke kleur.
Hij zal de derde heerser van dit koninkrijk zijn: naast de koning en zijn zoon, de onderkoning.
- Vers 10 *koningin*: de moeder van Belsazar.
- Vers 11 *...bij hem gevonden licht, en verstand, en wijsheid,...*: of, verlichting; dat is wijsheid, kennis, wetenschap om verborgen dingen te openbaren.
- Vers 12 *die knopen ontbindt*: onoplosbaar schijnende problemen oplost.
- Vers 20 *Maar toen zich zijn hart verhief, en zijn geest verstijfd werd ter hovaardij*: Hij werd trots, hoogmoedig vanwege zijn grote macht en heerschappij.
- Vers 21 *zijn hart werd den beesten gelijk gemaakt*: hij is een tijdlang zonder kennis en zonder verstand geweest.
- Vers 23 *in Wiens hand uw adem is*: Die over uw leven beschikt.
Bij Wien al uw paden zijn: zonder Wie gij niets kunt beginnen.

>>

Achtergrondinformatie

Koning Belsazar

Hij was koning en mederegent in de laatste jaren van het Nieuw-Babylonische rijk (ongeveer 540 v.Chr.). Belsazar was de zoon van Nabonidus. Hij regeerde samen met zijn vader de laatste jaren van het Babylonische rijk. Belsazar vulde zijn vader goed aan op politiek en militair gebied. Nabonidus hield zich te veel met historische voorwerpen en godsdienst bezig. Elke actie die ondernomen werd tegen de aanvallen van Cyrus werden dan ook toegeschreven aan Belsazar. Bij de verovering van het Babylonische rijk door Cyrus, kwam Belsazar om.

(Nebukadnezar II: 605–562 v. Chr., Evil-Merodoch: 562–560 v. Chr., Nabonidus en Belsazar: 556–539 v. Chr.)

Daniël

Zijn naam betekent 'God is mijn rechter'. Daniël is de profeet die gedurende de hele ballingschap aan het hof in Babel vertoeft. Hij is al op jeugdige leeftijd samen met andere jonge, edele Judeeërs, met de eerste wegvoering in 605 voor Christus weggevoerd naar Babel. Hij blonk al vroeg uit door zijn wijsheid en vroomheid. Hij leefde lang aan het hof en had een werkzaam aandeel in de regering van enkele van de grootste koningen, Nebukadnezar, Cyrus en Darius. In de eerste zes hoofdstukken van het bijbelboek Daniël worden de geschiedenissen van Daniël aan het hof in Babel beschreven. In de hoofdstukken zeven tot en met twaalf worden vier visioenen beschreven, waarin God aan Daniël de toekomst van de wereldrijken en van het Koninkrijk van God openbaart. Daniël is ongeveer tachtig jaar oud als hij het schrift uitlegt aan koning Belsazar.

De val van Babel

Twee jaar voor de val van Babel rukt Cyrus, de koning van Perzië, een vorst met toenemende macht, met een groot leger tegen Babel op. Belsazar trok hem verschillende keren tegemoet maar verloor regelmatig de strijd.

Belsazar trok zich met zijn verstrooide strijdkrachten in de stad terug, waar Cyrus hem belegerde. Belsazar en zijn strijdkrachten waanden zich daar veilig omdat de rivier de Eufraat hen beschermde en zij voor twintig jaar levensmiddelen in de stad hadden. In het tweede jaar van het beleg nam Cyrus Babel in.

Mené, mené, tekél upharsin

Daniël gaf door Gods Geest de uitleg van deze woorden aan Belsazar. De betekenis van deze woorden zijn als volgt: Hij heeft geteld, Hij heeft geteld; Hij heeft opgewogen, en zij verdelen het.

Mené, mené: geteld, geteld. De herhaling onderstreept dat de dagen van koning Belsazar voorgoed geteld zijn.

Tekel: gewogen en te licht bevonden. Zoals geldhandelaren hun schalen en gewichten hadden om te beproeven of het geld zijn behoorlijk gewicht had; zo ook heeft God Belsazar gewogen in zijn goddelijke weegschaal, en hij is te licht bevonden. De zondemaat van Belsazar is vol. Het oordeel wordt niet langer meer uitgesteld.

Upharsin: God verdeelt.

Belsazars koninkrijk wordt verdeeld onder de Meden en Perzen.

Antwoorden bij de werkbladen

WEET JE HET NOG? -10

1. Babel
2. Belsazar
3. Uit de tempel in Jeruzalem
4. *Mené, mené, tekél upharsin*
5. Daniël
6. De Heere God
7. Geteld, geteld, gewogen en te licht bevonden, verdeeld.
8. De stad wordt ingenomen en de koning wordt gedood.

OM OVER TE PRATEN -10

1. a. Zij spotten met de Heere en met Zijn dienst.
b. De Heere waarschuwt hem dat hij zal sterven omdat hij de Heere niet lief heeft.
c. Belsazar mag geen koning meer zijn. Hij sterft in diezelfde nacht. Zijn koninkrijk wordt gegeven aan een ander volk, de Perzen.
d. De Heere waarschuwt ons door Zijn Woord, de Bijbel. Dat kan 's zondags zijn, tijdens de preek, of ook door onze ouders of door de juf of meester, op school of op de club.
2. a. Hij veranderde water in wijn.
b. Vrienden en vriendinnen uitnodigen, cadeaus krijgen, lekker eten en drinken, gezelligheid...
c. Belsazar spotte met de Heere en met de heilige voorwerpen uit de tempel.
d. Geen woorden zeggen waarmee je God verdriet doet, eerbiedig luisteren tijdens het Bijbellesen en bidden. Blij zijn met wat je krijgt. Goed spreken over andere kinderen. 'Samen spelen, samen delen'.

WEET JE HET NOG? +10

1. Het Perzische volk onder leiding van Cyrus.
2. Hij zal met purper gekleed worden, hij zal een gouden ketting om zijn hals krijgen en hij zal de derde heerser van het koninkrijk worden.
3. Het werk van de allerhoogste God in het leven van koning Nebukadnezar.
4. Geteld, geteld, gewogen en te licht bevonden, verdeeld.
5. Een halve dag of zelfs maar de avond.
6. De Heere Jezus.
7. *Eli, Eli, lama sabachtani.*
8. *Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten.*

OM OVER TE PRATEN +10

1. a. Daniël
b. Hij is welgelukzalig, zijn lust is in des Heeren wet, al wat hij doet zal wel gelukken
c. Belsazar en al de gasten
d. Als wij de Heere niet liefhebben maar goddeloos blijven, zullen we vergaan. Eeuwig buiten de Heere zijn.
e. Als je de Heere wel lief hebt, als je weet dat de Heere Jezus ook voor jou gestorven is, zul je voor eeuwig bij Heere zijn.
2. a. Hoe word ik verlost van al mijn zonden? Kan ik rechtvaardig verschijnen voor God?
b. Leef niet zoals Belsazar maar luister naar Gods Woord. *Bid, en u zal gegeven worden; zoekt en gij zult vinden; klopt, en u zal opengedaan worden* (Mattheüs 7). Lees Heidelbergse Catechismus vraag 18.
c. De Heere Jezus is in Gods weegschaal gelegd en Hij is niet te licht bevonden! Hij is aan het kruis zelfs door Zijn vader verlaten. De Heere Jezus heeft Zijn eigen leven gegeven om ons te kunnen verlossen van al onze zonden. Als je nu Gods-waarschuwing hoort, zou je dan niet tot de Heere vluchten? Daar ben je veilig.

Puzzel -10

Puzzel +10:

Want de Heere kent de weg der rechtvaardigen; maar de weg der goddelozen zal vergaan.

nummer 1b

Henoch

Wandelen met God

Lezen

Genesis 5: 18-24,
Hebreeën 11: 5,
(Judas: 14 en 15)

Zingen

Psalm 1: 1 en 4
Psalm 11: 4
Psalm 12: 7
Psalm 16: 3 en 6
Psalm 24: 2 en 3
Psalm 25: 7
Psalm 31: 15, 16, 17
en 19
Psalm 34: 4, 5, 8, 10
en 11
Psalm 37: 6, 9, 15, (16),
17, 19 en 20
Psalm 89: 7

Kerntekst

En Henoch wandelde met God, en God nam hem weg, want hij was niet meer (Genesis 5: 24).

Vertelschets

Kijk daar eens... Daar bij die mooie tuin staan een oude man en een jongen. De oude man wijst naar de tuin. En hij vertelt. De jongen naast hem luistert. Wie zijn die twee mensen? Die oude man is Adam. De jongen naast hem is Henoch. Hij is een nakomeling van Adam. Hoor, Adam vertelt aan Henoch over wat er vroeger gebeurd is.

“Zie je daar die mooie tuin met al die bomen, Henoch? Dat is de Hof van Eden. Dat is het paradijs! Daar, in die tuin heb ik vroeger gewoond, samen met Eva. Maar dat is nu al zeshonderd jaar geleden.

Daar, in die tuin mocht ik wonen toen de Heere God mij gemaakt had. Ik mocht de dieren een naam geven. Alle dieren kwamen naar mij toe. Ze waren allemaal samen. Ik was alleen. De Heere heeft toen moeder Eva gemaakt. Zij was ook een mens, net als ik. Ik noemde haar Manninne, want God had haar uit één van mijn ribben gemaakt.

In die tuin mochten we wonen. Daar was het zo goed! Nooit hadden we verdriet. Nooit waren we bang. Iedere dag kwam de Heere bij ons. Wij kenden God. In die hof waren veel bomen. Van al die bomen mochten we eten, behalve van één

boom. Dat was de boom der kennis des goeds en des kwaads. Want God had gezegd: Als je van die boom eet, zul je sterven. Het was zo goed in die tuin, Henoch.”

“Maar,” gaat Adam verder, “op een dag is dat verschrikkelijke gebeurd. Ik heb gezondigd tegen de Heere. Ik ben ongehoorzaam geweest. Ik heb tóch van de boom gegeten, waarvan ik niet mocht eten. Toen mochten we niet meer in het paradijs wonen. We moesten weg. Maar Henoch, de Heere beloofde ook iets. Ik was ongehoorzaam, maar God beloofde dat Zijn Zoon zal komen, Die geen zonde zal doen. De Heere heeft het gezegd: *Ik zal vijandschap zetten tussen u en tussen deze vrouw, tussen uw zaad en tussen haar zaad. Datzelfe zal u de kop vermorzelen en gij zult het de verzenen vermorzelen.* En daar wachten we nu op. Want als Hij komt, zal Hij ervoor zorgen dat het weer goed komt tussen de Heere en ons.”

Heel vaak vertelt Adam dit verhaal. Niet alleen aan Henoch, maar aan al zijn nakomelingen. De kinderen van Adam horen het Woord van de Heere, net zoals jij. Want de kinderen van Adam moeten weten dat eenmaal de Zoon van God, de Heere Jezus, zal komen. Hij zal doen wat Adam niet heeft gedaan. Hij zal leven zoals de Heere dat wil, maar Hij zal ook de straf dragen, die de mensen hebben verdiend. Zodat zondige mensen straks eeuwig bij de Heere kunnen wonen. Adam vertelt de verhalen zo vaak, dat zijn kinderen ze goed kennen. Later zullen zij ze weer door kunnen vertellen. Ook Henoch leert wat de Heere allemaal heeft gedaan en gesproken.

Als Henoch groot is, gaat hij op het land werken en voor de schapen zorgen. Zoals de Heere dat in het paradijs al tegen Adam had gezegd. Henoch trouwt. Zo leeft Henoch daar tussen zijn familie. En die familie wordt steeds groter. Daar is vader Adam, de eerste mens. Zijn zoon Seth. Dan Enos, de zoon van Seth. En Kenan en Mahalalel en Jered. Al deze mannen, die al meer dan honderd jaar oud zijn, hebben kinderen gekregen. En die kinderen hebben ook weer kinderen. Ze wonen dicht bij het paradijs. Ze horen iedere keer de verhalen over de Heere. Zij leven anders dan de andere mensen op de aarde. Zij roepen de Heere aan. En bij die mensen die de Naam des Heeren aanroepen, woont ook Henoch.

Als Henoch 65 jaar is, gebeurt er een groot wonder. In het huis van Henoch wordt een kindje geboren. Henoch noemt zijn zoon ‘Methusalach’. Maar niet alleen in het huis van Henoch gebeurt een wonder, ook in het hart van Henoch gebeurt een wonder. Henoch is zo verwonderd over de goedheid en de macht van de Heere, dat hij die God gaat zoeken. Zonder die God kan hij niet meer leven. Die God kan hij niet meer missen. Bij alles wat Henoch doet, heeft hij de Heere nodig. Bij het werken op het land, bij het zorgen voor zijn schapen, bij het omgaan met de andere mensen. Bij het zorgen voor zijn vrouw en kind. Is dat bij jou ook zo? Heb jij zo de Heere ook nodig bij alles wat je doet?

Henoch krijgt ook de beloofde Verlosser nodig. Hij gaat verlangen naar Zijn komst. Nu begrijpt hij ook het verlangen van Adam, want dat kent hij ook. Henoch wil nu nog maar één ding: leven tot eer van de Heere. Zonder de Heere kan

Henoch nu niéts meer. Hij heeft de Heere lief en dat is bij alles te merken. Henoch wandelt met God, staat er in de Bijbel. Wandelen, dat doe je met iemand die je goed kent. Samen loop je dezelfde weg. Dat doet Henoch ook. Hij gaat de weg die de Heere wil. Alles wat hij doet, vertelt hij aan God. Alles wat hij denkt, mag de Heere weten. Als hij plannen maakt, vraagt hij: “Heere, vindt U het goed? Wat wilt U dat ik doen zal?” Dat bewaart hem voor veel zonden. Denk daar maar aan, telkens als je een nieuwe dag begint. Henoch is een voorbeeld voor ons!

Nog verder bij het paradijs vandaan wonen de kinderen van Kaïn. Ook dat is een grote groep mensen geworden. Ook daar zijn veel kinderen geboren. Maar deze mensen vragen niet wat de Heere wil. Zij dienen de Heere niet. Zij doen waar ze zelf zin in hebben. Eén van de kinderen van Kaïn is in dezelfde tijd geboren als Henoch. Hij heet Lamech. Lamech is getrouwd met twee vrouwen. Hij heeft kinderen gekregen, drie jongens en een meisje. Zijn jongens zijn heel knap. Eén van hen heet Jabal. Hij heeft de tent uitgevonden. Als Jabal nu met de schapen weggaat om gras voor ze te zoeken, hoeft hij niet iedere dag terug naar huis. Nee, hij kan nu ’s nachts in zijn tent slapen en de volgende dag weer verder trekken. De tweede zoon van Lamech heet Jubal. Hij heeft de harp en het orgel uitgevonden. Dat orgel was een soort fluit, dus niet het orgel zoals dat bij ons in de kerk staat. Nu wordt er ’s avonds, als het werk klaar is, muziek gemaakt bij Lamech. Er wordt ook gezongen. Maar... het zijn geen liederen tot eer van de Heere. Nee, Lamech zingt over zichzelf en over wat hij gedaan heeft. De derde zoon van Lamech, Tubal-Kaïn heet hij, heeft iets uitgevonden waarmee hij makkelijker op het land kan werken. Hij heeft het ijzer ontdekt en daar een schep van gemaakt, waarmee hij in de grond kan graven. Dat gaat veel gemakkelijker dan met een stok of met je handen. Maar van het ijzer maakt hij nog meer dingen. Hij maakt er ook een wapen van. Zo’n wapen geeft hij ook aan vader Lamech. En wat doet Lamech daarmee? Als er een jongen is, die hem per ongeluk pijn doet, slaat hij hem heel hard. Een andere man slaat hij zelfs dood. Heeft Lamech daar verdriet van? Schrikt hij ervan? Nee, hij zingt erover! Iedereen moet weten wat hij gedaan heeft. Iedereen moet weten hoe sterk Lamech wel is! Maar weet je wat nog erger is? De kinderen van Adam die de verhalen over de Heere weten, zien de kinderen van Kaïn. De zonen van Adam trouwen met de dochters van Kaïn. En de dochters van Adam trouwen met zonen van Kaïn. Maar dan dienen ze niet langer de Heere. Nee, ze gaan hetzelfde doen als Lamech. Ze vergeten wat de Heere gedaan en gezegd heeft. De mensen op de aarde wordt steeds goddelozer.

En Henoch? Hij hoort en ziet dat allemaal. Hij ziet de zondige dingen, die de mensen doen. Hij hoort de spottende woorden die ze zeggen. Het doet Henoch verdriet omdat hij weet dat het de Heere verdriet doet. Het doet hem pijn als hij de mensen hoort spotten.

Henoch waarschuwt hen. Hij zegt dat de Heere niet wil dat ze hun eigen gang gaan. Hij waarschuwt hen ook dat de Heere de zonden zal straffen. Hoor, daar klinkt zijn stem: *Ziet, de Heere is gekomen met Zijn vele duizenden heiligen; om gericht te houden tegen allen, en te straffen alle goddelozen onder hen, vanwege al hun goddeloze werken, die zij goddelooslijk gedaan hebben, en vanwege al de harde woorden, die de goddeloze*

zondaars tegen Hem gesproken hebben. Henoch zegt dat de Heere zal komen met Zijn oordelen en dat alle mensen die Hem niet liefhebben, om zullen komen. Daarom noemt Henoch zijn zoontje 'Methusalach'. Dat betekent: als hij sterft, zal het oordeel komen. Dat is later ook gebeurd. Henoch was een profeet. Toen Methusalach was gestorven heeft zijn kleinzoon Noach ook gepreekt. Hij bouwde de ark en waar-schuwde de mensen voor de straf van God. Toen de ark klaar was, is het oordeel gekomen. Alle mensen zijn verdronken in de het water van de zondvloed. Wat de Heere zegt, gebeurt.

Henoch stopt niet met waarschuwen. Maar de mensen geloven Henoch niet. Ze lachen hem uit. Ze spotten met het Woord van God. Totdat... Op een dag komen de mensen naar het huis van Henoch. Ze zoeken hem. Maar hoe ze ook zoeken, nergens kunnen ze hem vinden. Ook de familie van Henoch zoekt. Maar niemand vindt hem. Dat kan ook niet, want Henoch is niet meer op de aarde. De Heere heeft hem weggenomen. Henoch hoefde niet te sterven, zoals Adam. Er staat in de Bijbel dat hij de dood niet heeft gezien. Henoch mocht naar de hemel met zijn ziel en met zijn lichaam. Wat een wonder is dat geweest! Toen mocht Henoch nog dicht bij de Heere zijn. Hier op aarde was het al zo heerlijk geweest om met God te wandelen. En nu zou dat voor eeuwig doorgaan, zonder zonde, zonder boosheid, zonder verdriet. Voor Henoch was het einde van zijn leven op de aarde gekomen. Maar nog veel heerlijker was zijn leven met de Heere in de hemel.

Eenmaal komt de Heere Jezus terug op de aarde. Dan zullen alle mensen die Hem liefhebben, net als Henoch, voor eeuwig met hun ziel en hun lichaam bij de Heere mogen zijn. Lijkt het jou fijn om in de hemel te mogen zijn, bij de Heere? Vraag dan nu: "Heere, leer me dicht bij U te leven. Net als Henoch."

Aantekeningen bij de tekst

Genesis 4

- Vers 19 *Lamech*: hij was de eerste van wie men leest dat hij twee vrouwen had.
Vers 20 *vader dergenen*: hij heeft de tent uitgevonden, om die te gebruiken bij het hoeden van vee.
Vers 21 *harpen*: of citers. Het is niet precies duidelijk hoe die eerste instrumenten geweest zijn.
Vers 22 *leermeester*: onderwijzer of leraar.
koper: koper en ijzer.
Vers 25 *noemde zijn naam*: met goedvinden van haar man.
zaad gezet: een andere zoon gegeven.

Genesis 5

- Vers 3 *leefde*: toen hij zo lang geleefd had of zo oud was.
naar zijn gelijkenis: Naar de gelijkenis van Adam, de zondige mens. Adam was geschapen naar het Gods beeld (zonder zonde). Door de zonde is Adam dat beeld kwijt geraakt. Ook zijn nakomelingen hebben dat niet meer. Seth is geboren naar het beeld van zijn vader Adam.
Vers 22 *wandelde met God*: zie achtergrondinformatie.

Hebreeën 11

- Vers 5 *weggenomen geweest*: van de aarde in de hemel, zoals van Elia gezegd wordt (2 Koningen 2: 1).
zien: lijden of gevoelen. Hieruit blijkt dat zijn lichaam in deze wegneming naar de hemel de onsterfelijkheid heeft afgelegd en in een onsterfelijk en verheerlijkt lichaam veranderd is.
Gode behaagde: dit staat zo niet letterlijk in Genesis 5: 22. De apostel maakt dit op uit de woorden 'dat hij geduriglijk voor God wandelde'.
Vers 6 *die tot God komt*: die voor God wandelt, zoals Henoch deed.

Judas

- Vers 14 *de zevende van Adam*: Adam zelf is hier ook bij gerekend.
is gekomen: zal komen.
vele duizenden: van engelen.
Vers 15 *om gericht te houden*: om te oordelen.
allen: ongelovige en onboetvaardige zondaren. Hier wordt gesproken van het oordeel der verdoemenis.
de harde woorden: niet alleen wat ze gedaan hebben, maar ook wat ze gesproken hebben.
tegen Hem: de Heere, Die zal komen om het gericht te houden.

Achtergrondinformatie

Het aanroepen van de Naam des Heeren

In Genesis 4: 26 lezen we: *toen begon men de Naam des HEEREN aan te roepen*. Dit is het begin van de publieke en openlijke erkenning en verering van de genade en hulp van de Heere. Men deed dit door het openbaar gebed. Of zoals wij dat ook noemen 'de godsdienstoefening'. De woorden kunnen ook vertaald worden met 'toen begon men de Naam des HEEREN te noemen'. De ware kinderen van God begonnen zich af te zonderen van de anderen, en noemden zich het volk van God.

Geslachtsregister van Adam tot Henoch

	Geboorte jaar	Jaar van overlijden	Leeftijd toen het eerste kind geboren werd	Leeftijd toen hij overleed	Schriftplaatsen
Adam	0	930	130	930	Genesis 5: 3-5
Seth	130	1042	105	912	Genesis 5: 6-8
Enos	235	1140	90	905	Genesis 5: 9-11
Kenan	325	1235	70	910	Genesis 5: 12-14
Mahalalel	395	1290	65	895	Genesis 5: 15-17
Jared	460	1422	162	962	Genesis 5: 18-20
Enoch	622	987	65	365	Genesis 5: 21-23
Methusalach	687	1656	187	969	Genesis 5: 25-27
Lamech	874	1651	182	777	Genesis 5: 28-31
Noach	1056	2006	502	950	Genesis 5: 32, 9: 29, 11: 10

Enoch

Enoch wordt in de Bijbel 'de zevende van Adam' genoemd (Judas: 14). Hij was de zoon van Jared. Hij leefde tegelijk met Adam, Seth, Enos, Kenan, Mahalalel en Jared.

Ook leefde toen Lamech, een nakomeling van Kaïn en zijn kinderen (Genesis 4: 19-23).

Hij was de zevende van Adam in het geslacht van Kaïn.

Nadat Methusalach, de zoon van Enoch, en Lamech, diens zoon, waren geboren, stierf Adam. Enoch was toen 318 jaar. Dat was de eerste keer, nadat Abel door zijn broer Kaïn vermoord was, dat er iemand stierf. De andere voorvaders van Enoch hebben allen langer geleefd dan Enoch.

Over Enoch lezen we ook in Hebrëen 11: 5 en Judas: 14 en 15. Daar lezen we dat hij heeft geprofeteerd en het oordeel van God heeft aangezegd.

De tijd waarin Enoch leefde

Enoch heeft niet alleen gelijktijdig met zijn vrome voorvaders geleefd, hij leefde ook in de tijd van Lamech, de goddeloze nakomeling van Kaïn. Die nam twee vrouwen, Ada en Zilla. Zijn zonen waren uitvinders van tenten, muziekinstrumenten en voorwerpen van koper en ijzer. Ze gebruikten hun gaven echter niet in dienst van de Heere, maar voor hun eigen vermaak. Het was een goddeloze tijd. Dit werd nog erger toen de kinderen van Seth zich gingen vermengen met de nakomelingen van Kaïn. Het getal van degenen die de Heere nog dienden, werd steeds minder.

Wandelen met God

Enoch wandelde met God. Dat wordt ook gezegd van Noach (Genesis 6: 9). Enoch leidde voor God een heilig leven en zonderde zich af van de goddeloosheid van de wereld. Enoch heeft een bijzonder teer, godvruchtig leven mogen leiden. Zoals twee

geliefden met elkaar omgaan, zo ging Enoch met God om. Hij leefde dicht bij de Heere. Hij zag elke dag het aangezicht van God. Hij mocht steeds Gods nabijheid ondervinden. Dat zette een stempel op zijn wandel, zijn uitwendig leven. Enoch heeft een voorzichtige levenswandel gehad. Hij was bevreesd om de band met de Heere te verbreken. Enoch kon niets zonder God doen. Zo genoot hij Gods verborgen omgang. Aan de andere kant was hij ook niet wereldvreemd, wat blijkt uit het feit dat we van hem ook lezen: *en hij gewon zonen en dochteren*. Ook heeft hij geprofeteerd. Hij heeft de mensen dus niet gemeden en heeft ook niet als een kluizenaar geleefd. Wel leefde hij een afgezonderd leven. Hij deed niet mee aan alle goddeloosheid in zijn dagen. Daartegen heeft hij juist gewaarschuwd.

Enochs profetie

Van Enoch's profetie lezen we in Judas: 14 en 15. Deze profetie staat nergens in de Schriften van het Oude testament beschreven, maar schijnt van mond tot mond onder de Joden overgeleverd te zijn. De Heere heeft ervoor gezorgd dat Judas deze heeft opgeschreven. Enoch profeteert hier al over de zondvloed die komen zou, waardoor alle mensen zouden sterven. Enoch profeteert op zo'n manier alsof het lijkt dat het al gebeurd is. *Ziet, de Heere is gekomen met Zijn vele duizenden heiligen...*

Enoch heeft hier echter niet alleen geprofeteerd over de zondvloed, maar hij heeft hier ook de wederkomst van de Heere Jezus voorspeld. In feite heeft Enoch geprekeerd: "Maranatha!, de Heere komt!"

Enochs wegneming

Enoch is niet gestorven, zoals andere mensen. De Heere heeft hem weggenomen, hem overgezet van de aarde naar de hemel. Zijn lichaam heeft de sterfelijkheid afgelegd en is in een onsterfelijk en verheerlijkt lichaam veranderd, zoals we ook van Elia lezen (Lukas 9: 30) en van alle gelovigen ten laatste dage (1 Korinthe 15: 51 en 1 Thessalonicensen 4: 15).

Calvijn merkt over deze gebeurtenis nog op, dat "in de wegneming van Enoch een teken werd gegeven van de onsterfelijkheid. God heeft het gemoed van de heiligen willen opbeuren, door een zeker vertrouwen voor het uur van hun dood. Door die troost heeft Hij de vrees willen wegnemen, die ze voor de dood konden hebben, door de wetenschap, dat elders een beter leven voor hen was weggelegd."

Enoch: type van Christus

Zoals de Heere Jezus eenmaal is opgenomen in de hemel, is dat ook met Enoch gebeurd. Maar ook in zijn leven is Enoch type van Christus. Zoals de Heere Jezus mocht leven in de gemeenschap met Zijn Vader, leefde ook Enoch dicht bij de Heere. Zoals de Heere Jezus eenmaal geprekeerd heeft en het oordeel aangezegd als de mensen zich niet zouden bekeren, heeft ook Enoch gesproken. Zoals de Heere Jezus vervolgd is, is ook Enoch vervolgd.

Echter, Enoch heeft wel geleefd dicht bij de Heere, maar is niet zoals de Heere Jezus van God verlaten geweest. Dat heeft Christus willen doen, opdat het ook van Enoch zou gelden, "dat hij nimmermeer van God verlaten is geworden."

Antwoorden bij de werkbladen

WEET JE HET NOG -10

1. Adam
2. Eva
3. de Hof van Eden
4. ze zondigden
5. leefde dicht bij de Heere
6. deden veel verkeerde dingen
7. waarschuwde hen
8. wilden ze hem kwaad doen
9. werd door de Heere weggenomen naar de hemel

OM OVER TE PRATEN -10

1. a. Adam was de eerste mens. Hij alleen wist alles wat er was gebeurd. Door het aan zijn kinderen te vertellen, zouden zij het ook weten. Zo zou het Woord van de Heere worden bewaard. Omdat Adam zo oud is geworden, kon hij het Woord aan veel van zijn kinderen vertellen. Ook zijn kinderen moesten weten wat er in het paradijs was gebeurd, maar ook wat de Heere had beloofd. Het Woord van de Heere was toen nog niet opgeschreven, zodat de mensen het konden lezen.

b. Laat de kinderen zelf personen noemen met wie ze wel eens over de Heere praten. Dat kan familie zijn of bijvoorbeeld de leidinggevenden op de club of de meester of juf op school. Misschien zijn er ook kinderen die geen personen kunnen (of willen) noemen. Het kan (helaas) zo zijn dat er in het leven van een kind weinig mensen zijn die dat doen. Dring daarom niet aan als een kind geen antwoord geeft. Er zijn altijd kinderen die er wel iets over kunnen zeggen.

c. Vinden ze dat fijn? Als sommige kinderen eerlijk antwoord geven, zullen ze zeggen van wel. Anderen zullen misschien zeggen dat ze dat niet leuk vinden. Waarom niet? Misschien geven kinderen aan dat het 'saai' is. Maar waarom? Vinden ze het niet belangrijk, of willen ze er liever niet mee bezig zijn? Probeer het gesprek positief te houden. Waarom praten je ouders, grootouders en anderen met je over de Heere? Omdat ze (net als Adam) het belangrijk vinden dat je de Heere Jezus leert kennen.
2. a. Dat je samen met iemand loopt, omdat je dat fijn vindt. Je kunt elkaar dan ook allerlei dingen vertellen.
b. Dat je dicht bij de Heere leeft. Dat kan door te bidden en veel aan de Heere te denken. Je vertelt dan alles wat je denkt en doet aan de Heere. Je hebt hem nodig bij alles wat je doet. Je wilt en durft zonder de Heere niets te doen.
c. Noach
d. Door de Heere nodig te hebben bij alles wat we doen. Zie ook het antwoord bij b.

3. a. Henoch is net als de Heere Jezus met ziel en lichaam opgenomen in de hemel. Henoch leefde net als de Heere Jezus dicht bij de Heere. Hij leefde ook ver bij de zonde vandaan. Hij heeft net als de Heere Jezus gepreekt en het oordeel aangezegd als de mensen zich niet zouden bekeren. Zoals de Heere Jezus werd gehaat om Zijn woorden, is ook Henoch gehaat om wat hij zei.
b. Henoch is niet zoals de Heere Jezus van God verlaten geweest. Henoch is niet zoals de Heere Jezus, gestorven en begraven.

Even puzzelen -10

De letters vormen de tekst: *Henoch dan wandelde met God; en hij was niet meer; want God nam hem weg* (Genesis 5: 24).

WEET JE HET NOG +10

1. Adam en Eva.
2. In de Hof van Eden of het Paradijs.
3. Totdat ze zondigden en van de 'boom der kennis des goeds en des kwaads' aten.
4. Henoch.
5. Hij wandelde met God.
6. Lamech.
7. Hij sloeg een man dood en maakte een lied over zichzelf.
8. Hij waarschuwde hen en profeteerde dat de Heere ze zou straffen.
9. Ze geloofden niet wat Henoch zei en lachten hem uit. Ze spotten met wat hij zei en wilden hem kwaad doen.
10. Hij werd door de Heere met ziel en lichaam weggenomen naar de hemel, zodat de mensen hem geen kwaad konden doen.

OM OVER TE PRATEN +10

1. a. Henoch profeteerde dat de Heere alle goddelozen, de mensen die zonder Hem leefden, zou straffen. Dat Hij hen zou oordelen. Dat Hij zou komen met Zijn duizenden engelen. Henoch heeft daar in de eerste plaats de zondvloed voorzien, waardoor de eerste wereld is vergaan en alle mensen die op de aarde leefden, behalve Noach en degenen die met hem in de ark waren, zijn verdrinken.
b. Die woorden zijn bedoeld voor de mensen die goddeloos (dat is zonder God) leven.
c. De Heere waarschuwt ook vandaag alle mensen die goddeloos (dat is zonder God) leven, dat ze zich moeten bekeren. Eenmaal zal Hij komen om de wereld te oordelen. Dan zal Hij komen met Zijn duizenden engelen. De Heere is heilig en Hij moet de zonde straffen. Maar Zijn liefde wil dat we naar Hem luisteren en dat wij zalig worden. Als we luisteren naar Hem, zullen we voor eeuwig bij Hem mogen wonen, zoals Henoch. Maar als we zonder Hem leven, zullen we verloren gaan.

2. a. 'Behagen' is een moeilijk woord. Xenocho probeerde de Heere te dienen en wilde dicht bij de Heere leven. En de Heere heeft hem dat ook gegeven. Zo heeft de Heere Henoch laten merken, dat het goed was zoals hij leefde.
b. Alleen door het geloof in de Heere. *Maar zonder geloof is het onmogelijk Gode te behagen. Want die tot God komt, moet geloven dat Hij is, en een Beloner is dergenen die Hem zoeken* (Hebreeën 5: 6).
c. Nee, in feite niet. Wij zien alleen de buitenkant. Dan kunnen ook mensen die de Heere niet dienen, goed zijn voor anderen. Maar de Heere wil dat wij alles in ons leven doen uit liefde tot Hem. Anders eren we Hem er niet mee.
3. a. Het was een tijd waarin de mensen niet vroegen naar de wil van de Heere, maar hun eigen wil deden. Degenen die de Heere wilden dienen werden bespot en gehaat. De mensen dachten dat ze de Heere niet nodig hadden, maar vertrouwden op hun eigen kracht en wijsheid. De mensen die wel van de Heere wisten, gingen daaraan meedoen. Het aantal mensen dat de Heere nog diende, werd steeds kleiner.
b. Ook vandaag dienen de meeste mensen de Heere niet meer. Ook vandaag doen veel mensen niet meer wat de Heere wil. Ook vandaag doen veel mensen die naar de kerk gaan hetzelfde als mensen die dat niet doen...
c. Hoe kun je weten of iets goed is of niet? Je kunt jezelf afvragen:
 - Staat er iets over in de Bijbel? Dat is Gods Woord voor ons.
 - Staat er iets over in de Tien geboden? Dat is Gods Wet voor ons.
 - Als ik dit doe, eer ik daar de Heere mee?
 - Als ik dit doe, doe ik dan goed aan anderen?Het belangrijkste: vraag de Heere of Hij je het goede wil laten doen en of Hij je wil bewaren voor de zonde.
- d. Je mag met alle kinderen spelen. Jij bent niet beter dan anderen. De Heere Jezus ging Zelf ook met alle mensen om, toen Hij op de aarde was. Maar je mag niet meedoen met dingen die de Heere niet goed vindt. Dat geldt natuurlijk ook als je met kinderen uit de kerk speelt!
Je kunt van anderen slechte dingen leren. Daar moet je op letten. Maar aan de andere kant zouden kinderen in jouw leven ook kunnen zien hoe het is om de Heere te dienen. De Heere wil dat wij een 'zoutend zout' zijn.

EVEN PUZZELLEN +10

En Henoch wandelde met God (Genesis 5: 22a).

Aantekeningen

[illegible]

Aantekeningen

[illegible]

Aantekeningen

[illegible]

